

Studentombudets årsrapport 2023

Marit Elizabeth Sand Solvik

Dronning Mauds Minne

Høgskole for

barnehagelærerutdanning

Studentombudet

er en nøytral og uavhengig bistandsperson som skal bidra til at studentenes rettssikkerhet blir ivaretatt. Ombudet skal bidra til at studentene får en korrekt og forsvarlig saksbehandling, det vil si at ombudet skal bidra til rettferdighet og likebehandling, ikke til fordel for den enkelt student.

Universitets- og høyskoleloven

4-17. Studentombud

(1) Styret skal sørge for at alle studenter har tilgang til et studentombud.

(2) Studentombudet skal gi studenter råd og hjelp i saker knyttet til deres studiesituasjon.

Studentombudet kan ikke instrueres i sitt virke.

Studentombudet har taushetsplikt, jf. forvaltningsloven §§ 13 til 13 e og 13 g.

(3) Departementet kan gi nærmere forskrift om studentombud

Studenter kan ta kontakt med studentombudet hvis de har spørsmål om rettigheter og plikter, eller hvis de ønsker råd eller bistand i studiesituasjonen. Dette gjelder på områder hvor skolene har beslutningsmyndighet, og innebærer at spørsmål om for eksempel lånekassen eller husleieforhold faller utenfor. Ombudet kan også være samtalepartner; for eksempel hvis en student vurderer å varsle om trakassering.

Studentombudet er et tilbud i tillegg til, og ikke istedenfor, andre tilbud ved høyskolen. Det er gratis for studentene å ta kontakt med, og å få bistand fra, ombudet.

Studentene kan være anonyme overfor ombudet, og kontakten foregår på studentens premisser. For statistikken sin del må de oppgi hvilken skole de går på. Dette sikrer også at de får bistand av eget studentombud.

Det er også mulig for ansatte å ta kontakt; og ombudet kan gjerne også inviteres med som høringsinstans ved endring i forskrifter og interne retningslinjer.

Studentene ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH) deler ombud med studentene ved Kristiania (høyskole og fagskole), VID vitenskapelige høyskole, Fagskolen Diakonova, Høgskolen i Molde, NLA høyskolen og Fjellhaug internasjonale høyskole.

Studentombudskontoret har én ansatt i 100 % stilling. Ombudet er medlem i både nasjonale og internasjonale studentombuds-nettverk. Ombudet har observatørstatus i læringsmiljøutvalget (LMU).

Du finner ombudet på Instagram under navnet «Studentombud», og på Twitter med kontoen Studentombud – private høyskole (@Studentombud_13).

Marit Elizabeth Sand Solvik

februar 2024

studentombud

Foto: Monica Larsen Donovan

KOMMENTARER TIL HENVENDELSENE

Hovedmålet med bistanden er å bidra til at studentene kan håndtere saken sin selv. I en del tilfeller vil det likevel være hensiktsmessig for saken at studentombudet involveres mer; det kan for eksempel være å ha direkte kontakt med skolen. Ombudet kan påpeke mangler eller svikt i prosesser og saksbehandling både i enkeltsaker og generelt. Studentombudet rapporterer årlig til høgskolens styre og til LMU.

Det er stor variasjon i hvor lang tid som går med til hver henvendelse. De enkleste kan besvares med en enkelt e-post eller en telefonsamtale, mens andre henvendelser blir fulgt opp over flere uker/måneder.

De fleste henvendelser gjelder spørsmål om rettigheter og plikter. I tillegg ønsker en del bistand når de skal svare skolen i ulike sammenhenger. Det er sjeldnere studenter tar kontakt fordi de mener seg urettferdig behandlet av skolen. Det er også mange henvendelsene som gjelder forhold som oppstår i forbindelse med praksis. Dette er en naturlig konsekvens av at alle studentene hvert år har praksis.

I 2023 har det vært et stort fokus på fuskesaker i media, og på landsbasis er tallet på studenter som blir mistenkt for fusk, relativt høyt. Av DMMHs studenter er det få som har kontaktet studentombudet på grunn av fusk. Hva dette skyldes er usikkert, men det er viktig at disse blir spesifikt informert om mulighet til å få bistand fra ombudet.

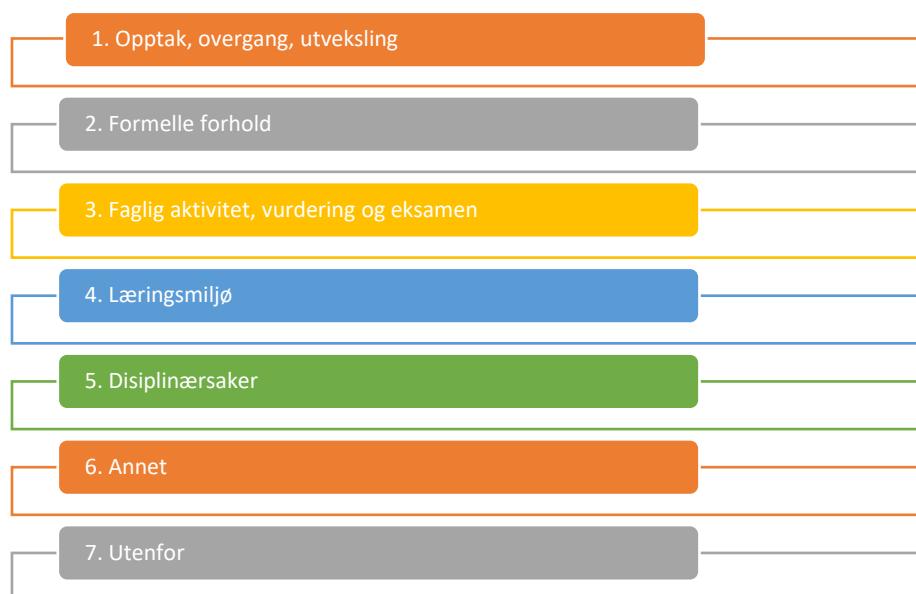
NB! Det er viktig at skolen fatter vedtak i saker når en student søker om for eksempel tilrettelegging. Det er ikke tilstrekkelig å innvilge eller gi avslag i en e-post, selv om man sier noe om bakgrunnen for resultatet.

Studenten har rett på å få oppgitt både hjemmel og klar begrunnelse. I tillegg skal hen opplyses om klagerett og klagefrist.

Dette er viktig både når det gjelder rettssikkerheten for den enkelte, og for å sikre likebehandling av studentene.

STATISTIKK

Studentombudet fører statistikk over henvendelsene. Henvendelsene blir kategorisert etter problemstillingene. Dette gjør at skolen kan få en oversikt over hvilke problem studentene ønsker bistand i, og om mulig sette inn tiltak for å bedre disse områdene. Problemstillingene kategoriseres i sju kategorier.

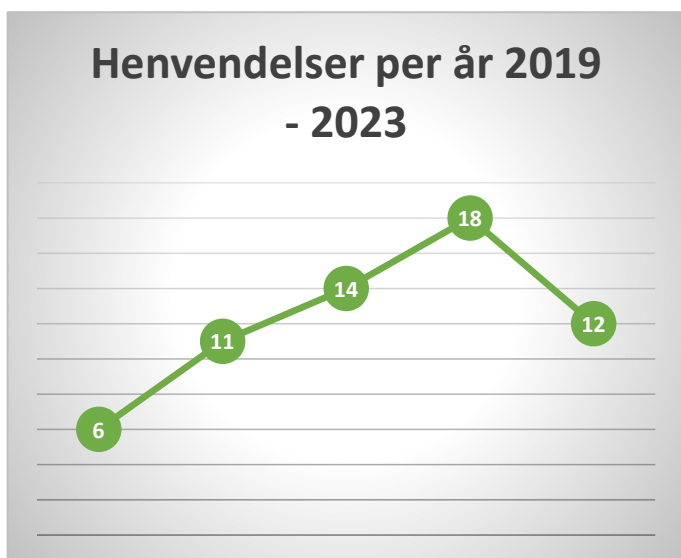

Kategori 1 omfatter både overgang mellom studier innad på høyskolen og overgang fra annen utdanningsinstitusjon. Kategori 2 omfatter blant annet progresjon, permisjon, eksamen (for eksempel antall forsøk) og personvern. Kategori 3 omfatter blant annet gjennomføring av undervisning og praksis, veiledning underveis, kvaliteten på studiene, og gjennomføring av eksamen og praksis (inkludert formelle feil). I tillegg omfattes henvendelser som gjelder sensur (deriblant forsinkelser) og manglende eller svake begrunnelser for sensur. Kategori 4 omfatter blant annet mobbing/ trakassering og tilrettelegging. Kategori 5 omfatter blant annet fusk, merknad på politiattest og skikkethet.

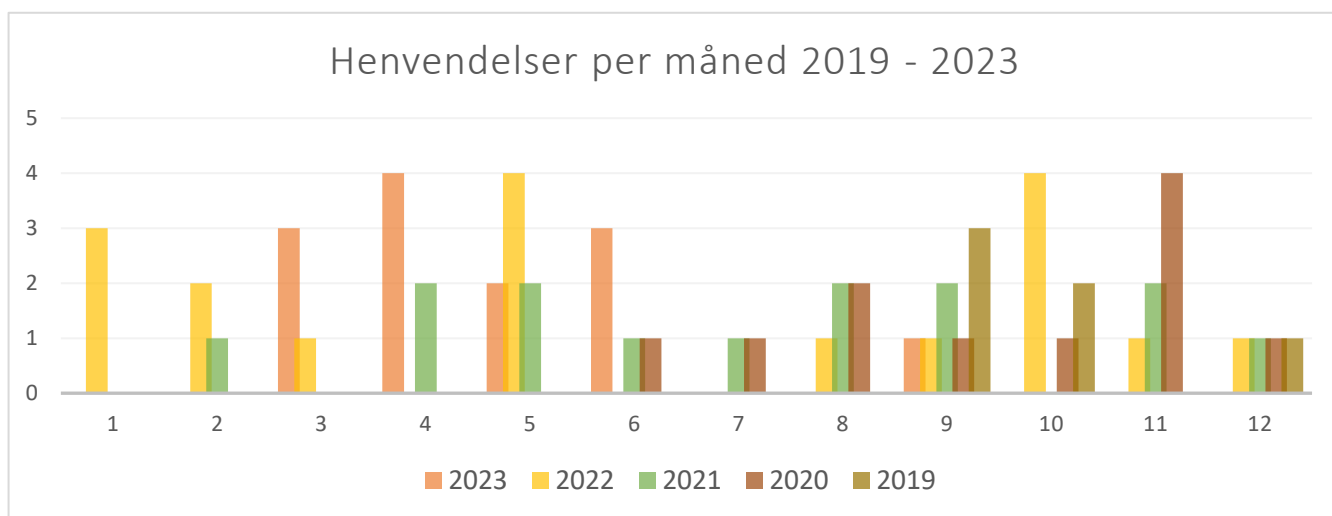
Henvendelser kan ha flere problemstillinger. I slike tilfeller vil hver problemstilling bli registrert i statistikken. Det betyr at en henvendelse kan bli registrert i flere kategorier/underkategorier. I statistikken er derfor antallet henvendelser totalt sett lavere enn summen av registreringene i de ulike kategoriene. En henvendelse kan også gjelde flere studenter. Antallet henvendelser sier derfor ikke noe om hvor mange studenter ombudet bistår totalt sett.

Statistikken gjelder totalt for alle studentene ved DMMH uavhengig av studiested. For 2023 kom det 12 henvendelser, med totalt 19 problemstillinger. Dette er en nedgang fra 2022, men omtrent på nivå med 2021. Av disse henvendelsene var kun én utenfor mandatet. Dette tyder på at studentene som tar kontakt for det meste klarer å skille på hva ombudet kan bistå med, og hvilke henvendelser som skal adresseres andre.

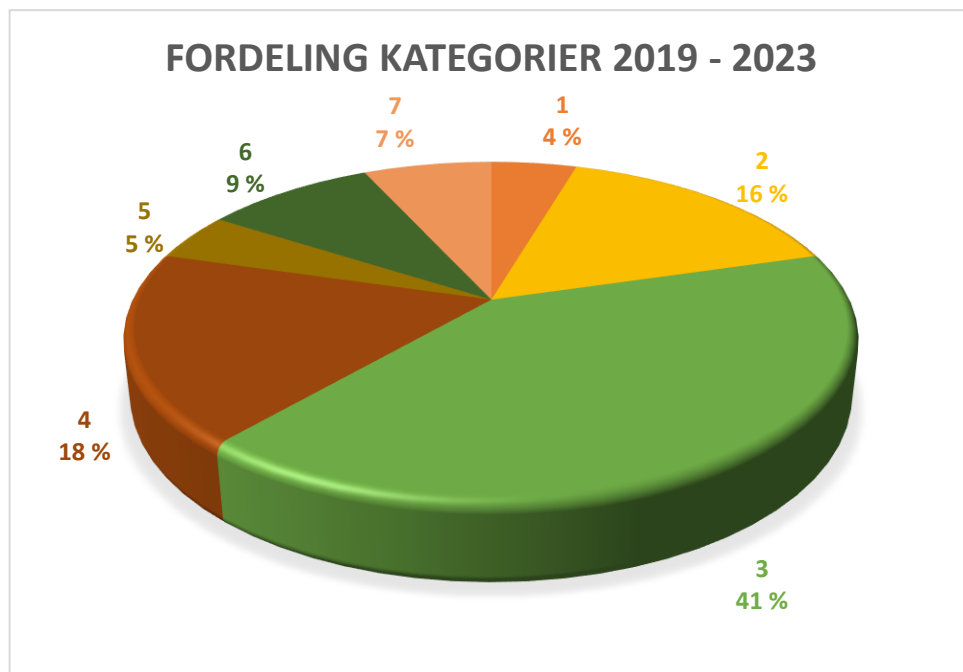
Antall henvendelser mottatt i 2023 var 12. De to første tabellene viser utvikling i antall i henholdsvis henvendelser og problemstillinger fra 1. juni 2019 til 31. desember 2023. Det har vært en relativt jevn stigning i henvendelser fram til 2023, da det for første gang ble en nedgang.

I 2023 kom det flest henvendelser i mars, april og juni, mens det ikke kom noen i oktober, november eller desember. Det har tidligere vært flest henvendelser i høstsemesteret.

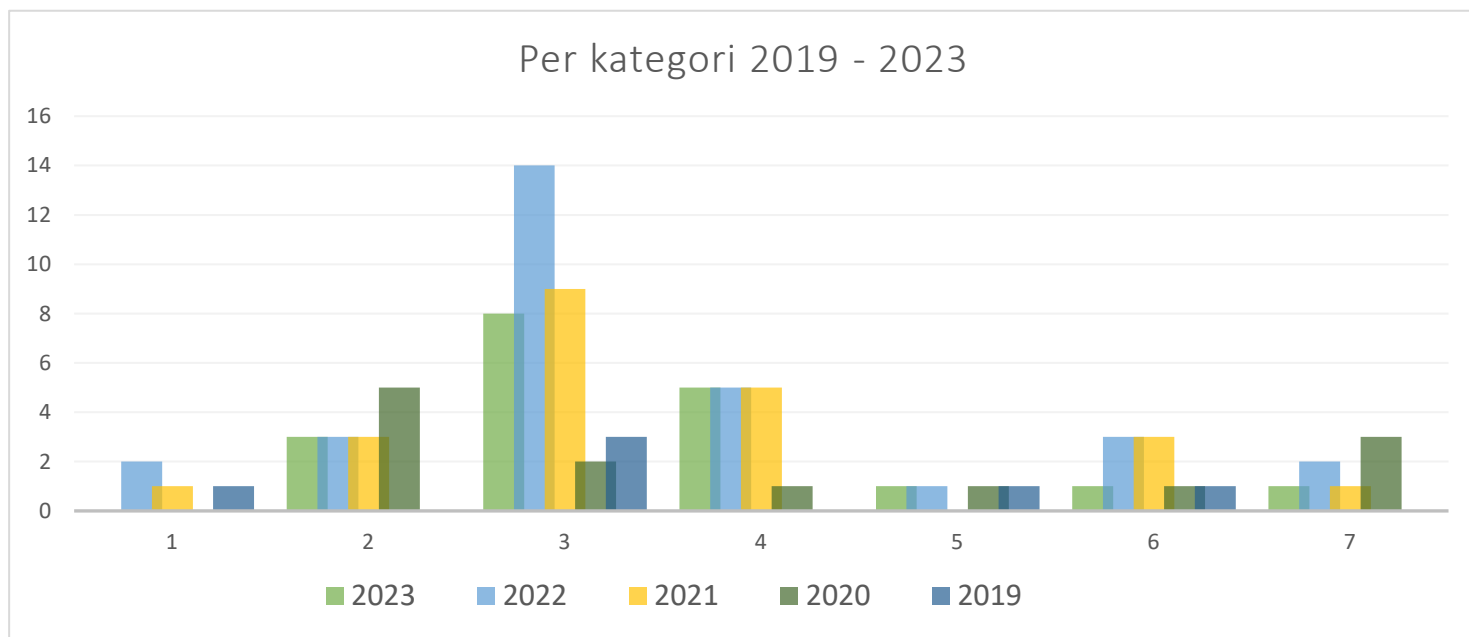

Diagrammet viser prosentvis fordeling av problemstillinger totalt fra 2019 til ut 2023.

- 1: Opptak/ overgang/ utveksling
- 2: Formelle forhold
- 3: Faglig vurdering/ eksamen /aktivitet
- 4: Læringsmiljø
- 5: Disiplinær
- 6: Annet
- 7: Utenfor ordningen.

Tabellen viser fordelingen per år per kategori.

KONFERANSER OG SAMARBEIDSMØTER

I april ble det avholdt en konferanse i det skandinaviske nettverket på Københavns Universitetet (bildet til høyre). Som en kuriositet kan nevnes at det kom fram at det er store ulikheter i sanksjoner av fuskesaker i Norge og Sverige.

Det norske nettverket hadde to fysiske samlinger (København og Bergen), i tillegg til flere nettmøter.

I juni deltok ombudet på den årlige ENOHE-konferansen som i 2022 ble arrangert i Praha (bildet nedenfor). ENOHE står for European Network of Ombuds in Higher Education, og du kan lese mer om organisasjonen [her](#). Selv om organisasjonen er europeisk, er den åpen også for studentombud utenfor Europa. Årets konferanse var den 18. i rekke; den første ble arrangert i 2002. I år deltok nesten 100 ombud, og de kom fra mer enn 20 ulike land. Du kan lese mer om konferansen [her](#), [her](#) (fra ENOHEs nettside) og [her](#) (fra nettsiden til Univerzita Karlova).

ENOHE arrangerte i tillegg også flere nettseminarer.

STUDENTOMBUDETS MANDAT

- ❖ Ombudet er en uavhengig og nøytral instans som gir råd og bistand i saker om studentenes studiesituasjon.
- ❖ Ombudet skal se til at sakene blir rettmessig behandlet og studentenes rettigheter ivaretatt
- ❖ Ombudet er uavhengig, nøytral og har taushetsplikt
- ❖ Ombudet skal bidra til at funksjonen er godt kjent som lavterskeltilbud til studenter ved alle de ovennevnte høyskolene
- ❖ Opplæring av tillitsvalgte om studentenes rettigheter og plikter
- ❖ Ombudet avgjør selv om, og på hvilken måte, råd og bistand til studentene skal gis
- ❖ Avslag skal alltid begrunnes. Avslag og misnøye med ombudets avgjørelse kan ikke påklages
- ❖ Ombudet har innsyn i saksdokumenter i en sak så lenge studenten saken gjelder samtykker, jf. person-opplysningsloven §8 første punktum. Ombudet er underlagt taushetsplikt etter forvaltningsloven §13.
- ❖ Ombudet skal bidra til at saker løses på lavest mulig organisasjonsnivå
- ❖ Ombudet skal være i jevnlig kontakt med relevante enheter i høyskolene, og løpende orientere rektorene om viktige saker
- ❖ Ombudet har ikke instruksjonsmyndighet overfor enhetene ved høyskolene
- ❖ Ombudet er ikke klage- eller ankeinstans for beslutninger og vedtak fattet av høyskolene
- ❖ Ombudet må sette seg inn i skriftlig informasjon utarbeidet av høyskolene om studentenes studiesituasjon
- ❖ Årlig rapportering til LMU og styrene ved høyskolene
- ❖ Mulighet for å fremme saker for høyskolestyrene når det vurderes saklig nødvendig, i tråd med de til enhver tid gjeldende prosedyrer for styresaker

